

NATIONALITIES PAPERS, revistă apărută sub egida Association for Study of Nationalities și cu sprijinul College of Arts and Sciences of the University of North Carolina at Charlotte, College of Arts and Sciences of Baylor University și Shevchenko Scientific Society in America, cuprinde în nr. 1, vol. 34, martie 2006, studii subsumabile societăților politice din Tadjikistan, Serbia, Turcia și România.

În studiu consacrat, în deschidere, islamismului radical din Tadjikistan, autorul Emmanuel Karaganis (University of Pennsylvania, USA) analizează rădăcinile complexe și îngrijorătoare ale celui mai amplu grup islamic radical — mișcarea Hizb ut-Tahrir al-Islami (the Islamic Party of Liberation) — și ale Islamic Revival Party of Tajikistan (IRPT), înregistrat oficial ca partid politic islamic (Tadjikistanul fiind, de altfel, singura țară central-asiatică în care un partid islamic este înregistrat oficial). Teoriile utilizate în această analiză sunt: cea structural-funcțională, a mobilizării resurselor, a „oportunităților politice” și a „încadrării scopurilor”. Dincolo de concluziile parțiale desprinse prin aplicarea acestora, gradul de răspândire a ideilor radicale adoptate de cele mai religioase fațăjuni ale societății tadjice, „sursa alternativă de ghidare religioasă” (p. 17), este explicat prin deislamizarea IRPT, prin „vacuumul ideologic” produs, astfel, în rândurile tadjicilor religioși și umplut de Hizb ut-Tahrir.

Numărul 1, volumul 18, primăvara 2006 al **EAST ASIAN REVIEW**, publicație a Institute for East Asian Studies din Seul, este relevant pentru dezbatările curente asupra Coreei de Nord sub aspectul durabilității regimului său politic, al perspectivelor de dezvoltare, ca și al poziției sale în cooperarea nord-est-asiatică. Menținerea regimului nord-coreean în ciuda deteriorării economiei, a dezastrelor naturale, foamei, izolării diplomatice și a presiunilor din partea Statelor Unite este explicață de Yoon Mi-Ryang prin recurgerea la coerciție fizică, pedepse, cenzură și la alte mecanisme de „docilizare” și de obținere a acordului voluntar. Unul din mijloacele importante de obținere a consensului este identificat în gândirea ciuce („*Juche*”), un „cadru consistent de angajamente și acțiune în arena politică nord-coreeană. El oferă un sprijin cererii neîncetate a partidelui de austерitate spartană, sacrificiu, disciplină și dedicare. În orice caz, de la mijlocul anilor '70 ciuce a fost glorificată ca scop în sine împreună cu marele lider Kim Il Sung. În această atmosferă, ciuce este standardul absolut de urmat pentru toți.Ciuce

Două din direcțiile de cercetare a problemelor interetnice în Serbia sunt reflectate în studiul asupra purificării interetnice („o tragedie recurrentă”) ca instrument de edificare a statului iugoslav multinational și ca un mijloc de securitate (de la „Prima Iugoslavie” din 1918 până la consecințele actuale ale procesului de dezintegrare statală început în 1990) (autoare Klejda Mulaj, London School of Economics and Political Sciences) și în studiul asupra provocărilor intrasărbe aflate în fața Partidului Democratic Sârb (autoare Nina Caspersen, Lancaster University, Regatul Unit al Marii Britanii).

De un interes deosebit sub aspectul documentării, al argumentării istorice, culturale, lingvistice și al sensibilității pentru publicul din România este cercetarea realizată de Thede Kahl (Austrian Institute of East and Southeast European Studies) asupra islamizării megleno-vlahilor (mugleno-românilor), având ca studiu de caz aşezarea Nânti (Nótia) și pe „nântinezii” de astăzi. Contribuția autorului este cu atât mai importantă cu cât până de curând istoricul aşezării megleno-vlahilor în Turcia nu era cunoscut sau era asumat ca incert. De asemenea, o contribuție importantă este cea a cercetătorului Gheorghita Geană (Centru de Cercetare Antropologică al Academiei Române) în domeniul cercetării originilor conștiinței naționale la români pornind de la târgurile populare din Carpați, adică de la „evenimente în principal economice, dar și social-culturale” în toate cele trei provincii românești.

joacă un rol crucial în educarea nord-coreenilor prin învățarea din operele și viețile lui Kim Il-Sung și Kim Jong-II, care sunt sursele majore de menținere a solidarității politice” (p. 27). Dincolo de gândirea ciuce, ca surse ale „socializării politice” sau ale acordului voluntar apar sistemul de distribuire condus de stat, succesul regimului nord-coreean în stadiul său timpuriu, adaptarea la schimbările din plan internațional prin reforme politice și, mai ales, valorile confucianiste. Între valorile confucianiste, „cea mai irațională este supunerea oarbă bazată pe cutume și tradiții internalizate. ...În plus, întrucât poporul Coreei de Nord nu a experimentat niciodată ordinile democratice, valorile confucianiste și paternaliste sunt încă adânc înrădăcinate în conștiința lor determinând patternurile lui comportamentale” (p. 29).

Evoluția actuală a Coreei de Nord este analizată de Cho Young-Gook (profesor cercetător la Kyungnam University, Seul) prin prismă reformei economice parțiale stabilite la 1 iulie 2002, „o deschidere” apreciată ca „lărgire graduală impusă de condiția instabilă de securitate națională provocată de

distanțarea față de Statele Unite în problema nucleară" (p. 36). Autorul identifică specificul strategiei de dezvoltare națională — reforma sistemului inter-economic incluzând mixajul de reformă economică parțială și de reformă cuprinzătoare, caracterul intermediat al reformării economiei socialistice către sistemul economiei de piață — și examinează şansele ca regimul economic nord-coreean să tolereze „intervenția capitalismului”.

Regionalismul nord-est-asiatic este studiat din perspectivă culturală („Cultural Alternatives for the Northeast Asian Community. Overcoming Cognitive

Obstacles in China, Japan, and South Korea”) de Kim Myongsob (Yonsei University, Seul) și Lee Dong-Yoon (Sogang University, Seul) și economică („Northeast Asian Economic Cooperation and Inter-Korean Economic Development”) de către Lee Seog-Ki (Korea Institute for Industrial Economics & Trade, Seul). Revista cuprinde și o analiză a relațiilor intercoreene în contextul raporturilor de putere din estul Asiei cu argumentarea tezei unei „dezvoltări lente, dar sigure a relațiilor intercoreene atâtă vreme cât se mențin impulsul și instituționarea cooperării”.

Gabriela Tănăsescu

HUMAN RIGHTS QUARTERLY, Johns Hopkins University Press, vol. 27, nr. 2, 2005 este o revistă de studii comparative din domeniul științelor umaniste, sociale și al dreptului. Studiile publicate în acest număr abordează un registru larg de teme din această sferă: intereselor de cercetare și cunoaștere. Remarcăm interesul pentru tema reconciliierii (articoul semnat de Tim Kelsall), pentru problematica promovării drepturilor socio-economice în relație cu cea a drepturilor omului în Africa (articoul semnat de Jonathan Klaaren), pentru drepturile colective (abordate în articoul lui Miodrag A. Jovanovic), precum și pentru evaluarea drepturilor omului (în articoul sem-

nat de Mac Darrow și Amparo Tomas). Katarina Tomasevski ridică întrebări inedite și importante despre generalitatea și particularizarea unor drepturi economice, sociale și culturale. Cărțile prezentate în secțiunea recenzii ridică de asemenea probleme interesante ale căror mize transcend zona strict teoretică a cercetărilor social-politice (vezi, spre exemplu, recenzia cărții lui Kurt Mills, *The Refugees Convention 50 Years On. Globalisation and International Law*, Susan Kneebone ed., 2003, sau cea a lui Madeline Davis, *Universal Jurisdiction: National Courts and the Prosecution of Serious Crimes under International Law*, Stephen Macedo ed., 2004).

THE JOURNAL OF POLITICS, Blackwell Publishing, vol. 67, nr. 1, 2005, 318 p. publicată sub egida Southern Political Science Association, se remarcă prin interesul pentru studii originale din toate domeniile științei politice. De la interesul pentru studiile campaniilor electorale — de remarcat articolele „Strategy, Selection and Candidate Competition in U.S. House and Senate Elections”, de Jamie L. Carson, „Campaign Effects and the Dynamics of Turnout Intention in Election 2000”, de D. Sunshine Hillygus și „Black Candidates and Black Voters: Assessing the Impact of Candidate Race on Uncommitted Vote Rates”, de Michael C. Herron și Jasjeet S. Sekhon — la interesul pentru construirea politică a

constituțiilor (vezi articoul semnat Michael Besso) și cel pentru analiza unei „dreptăți distributive globale” prin prisma ideilor lui Kant și Rawls (ca în articoul lui Brian J. Shan), volumul cuprinde zone ample și actuale ale științelor politice.

De remarcat este și secțiunea de recenziile unde sunt analizate 19 volume cu subiecte variate: guvernarea locală și managementul public (R. Agranoff și M. Mc. Guire), ecologie (E.A. Parson), politici ale de transportului public (Roger W. Cobb și David M. Primo), campanii electorale (R.P. Steed, L.W. Moreland, M.J. Streb, D.E. Lewos, G.C. Edwards etc.), drept (E.M. Malr), rasism (H. Lopez), opinie publică (V.L. Autchings) etc.

AMERICAN JOURNAL OF POLITICAL SCIENCE, editat de Midwest Political Science Association, vol. 49, nr. 2, 2005, investighează mai ales zona campaniilor electorale americane (vezi articolele lui Mathew A. Baum, Margit Tavits și Ted Brader) sub raportul relației cu mass-media al dinamicii electorale, al implicării emoționale. De remarcat este și articoul „Democracy and Education Spending in Africa” de David Stasavage, semnificativ în analiza efectelor democratizării recente în ceea ce privește realizările publice în domeniul vitale,

cum este și cel al educației. Folosind un model de tip teoria jocurilor, autorul susține, argumentează și dezvoltă ideea că din nevoia atragerii unei majorități electorale, guvernele africane au cheltuit mai mult pentru educație și chiar au favorizat învățământul primar, în raport cu cel secundar și universitar, în bugetul alocat educației.

În general, revista încurajează analizele provocatoare ale celor mai recente puzzle-uri controversate din științele politice.

Henrieta Șerban